

כ"ה אלול תשס"ט
14/09/2009
00188708

אל: תפוצה: א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו'
לפעולה: פקידי שומה, סגני פקידי שומה, רכזים, מפקחים, מנתבי דוחות ומשדרי דוחות

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 8/2009 – חטיבת השומה

הנדון: ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דוחות ושומות יחידים וחברות לשנת המס 2008

1. מבוא

מטרת הוראת ביצוע זו היא לסקור את השינויים שחלו בדוחות לשנת מס 2008 ולהנחות בדבר אופן יישום השינויים בניתוב ובשידור הדוחות.

מטרת ניתוב שלב א' היא בדיקת תקינות הדוח ושלמותו, לפני שידורו. שלב זה יעשה ע"י עובדי החוליה המרכזית, כאשר הטיפול בדוחות יתבצע ככלל בהתאם למועד הגשת הדוחות ובכפוף להנחיות אחרות בנושא. במסגרת זו מתפקידו של נתב שלב א', לדאוג לקבלת הבהרות ומסמכים מהנישום במקרים הרלוונטיים ולהסב את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות או למקרים המצריכים טיפול מיוחד.

קיימת חשיבות רבה לטיב ניתוב הדו"ח בשלב א' לכן יש להקפיד על שידור נכון ונאות של הדו"ח, בדיקת המסמכים ושימוש נכון בהנמקות.

הוראה זו עוסקת בנושאים הבאים:

- א. פירוט השינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2008.
- ב. פירוט השינויים בדוחות לחברות לשנת המס 2008.
- ג. דגשים בשידור דוחות ליחידים ולחברות לשנת המס 2008.
- ד. ניתוב שלב א'.
- ה. שידור דוחות.

הוראות מלאות לשידור דוחות ליחידים ורשימות מלאות של קודי השדות פורסמו בהו"ב 9/2003.

הוראות מלאות לשידור דוחות לחברות ורשימות מלאות של קודי השדות פורסמו בהו"ב 13/2003.

להלן רשימות הנספחים המצורפת

- נספח מס' 1 - סכומים מעודכנים לשנת המס 2008.
נספח מס' 2 - שינויים בשדות לשידור בדוח ליחיד ובדוח לחברה לשנת המס 2008.

2. דגשים לדוחות 2008

2.1 דוח מקוון

במסגרת תיקון 161 לפקודת מס הכנסה הוסף סעיף 131(ב2), ובו נקבע כי החל משנת 2009, יידרש בהגשת דוח שנתי מקוון יחיד החייב בהגשת דוח לשנת מס 2008 ואילך ואשר יש לו אחד מסוגי ההכנסות האלה:

- הכנסה מעסק או משלח יד לפי סעיף 2(1),
- הכנסה מעבודה לפי סעיף 2(2),
- הכנסה מחקלאות לפי סעיף 2(8).

דוח שיוגש באחד מהאמצעים הבאים ייחשב כדוח מקוון :

- שידור דרך מערכת המחשב של רשות המיסים על ידי מייצגים מקושרים לשע"מ, כבעבר.
- שידור באמצעות האינטרנט.

שידור נתוני הדוח באמצעות האינטרנט או מחשב שע"מ אינו מבטל את הצורך להגיש את טופס הדוח החתום (פלט הדוח ששודר) ואת נספחיו וצרופותיו למשרד השומה כבעבר.

עד לפיתוח מערכת מתאימה להגשת דוחות מקוונים באינטרנט ניתן להגיש דוח שנתי למס הכנסה כפי שנעשה בשנים קודמות. לאחר פתיחת האפשרות להגשת דוח באופן מקוון, לא ייחשב דוח שיוגש לשנת מס 2008, כדוח שהוגש אם לא נקלט באופן מקוון.

2.2 נאמנויות

הכנסות נאמנות ייכללו בטופס 1327, שיוחד להכנסות של נאמן בנאמנות.

עם זאת, נישום שהינו יוצר בנאמנות, אשר בחר להיות בר שומה ובר חיוב בשל הכנסות הנאמנות, יכלול את הכנסות הנאמנות בדו"ח השנתי המוגש על ידו בטופס 1301, יציין בסעיפים המתאימים, ויצרף טופס 151 ח'. במקרה זה לא יוגש טופס 1327 כלל.

כמו כן, נישום שהינו נהנה בנאמנות, אשר בחר כי הכנסות הנאמנות, שחולקו לו, יכללו בדו"ח השנתי המוגש על ידו בטופס 1301, יציין את אותן הכנסות בסעיפים המתאימים, ויצרף טופס 142. במקרה זה יוגש על ידי הנאמן טופס 1327.

הוראות מפורטות והסברים הקשורים לדיווחים ולטפסים פורסמו באתר רשות המיסים. הנחיות בדבר פתיחת תיק לנאמנות, והנחיות תפעוליות נוספות יפורסמו בהוראת ביצוע שתיוחד לנושא.

2.3 טופס 6111

טופס זה מיועד לקידוד נתוני הדוחות הכספיים: מאזן, דוח רו"ה ודוח התאמה לצרכי מס לבעלי עסקים. בשנת מס 2008 פטורים מהגשת טופס 6111 מי שמחזור עסקיו נמוך מסך של 300,000 ₪ (כהגדרתו בהוראות ניהול ספרים), מי שחל עליו סעיף 3(ז) לפקודה, בנקים, חברות ביטוח וחקלאים.

יש לרכז את טופסי 6111 **שלא שודרו** באחד מן האמצעים המקוונים (מחשב שע"מ או אינטרנט) בארגזים נפרדים, שייאספו ע"י הנציבות. הנתונים ישודרו על ידי קלדניות בשע"מ למחשב ברשות המיסים.

2.4 פיצויים עבור נזקי מבצע עופרת יצוקה

על פי חוק מס רכוש וקרן פיצויים פיצתה מדינת ישראל את הנפגעים בגין נזקים שנגרמו לרכוש ולעסק בעקבות מבצע עופרת יצוקה.

בעלי העסקים קיבלו שני סוגי פיצויים בהתאם לסוג הנזק: פיצוי בגין נזק ישיר ופיצוי בגין נזק עקיף. יש לכלול פיצויים אלו בדיווח על ההכנסות במסגרת הדוח השנתי כבר בשנת המס 2008.

המידע בדבר פיצויי נזק עקיף נכלל בשאילתת INTV.

2.5 סיכום השינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2008

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד	טופס	מקור השינוי (חקיקה, פסיקה, החלטה וכו') סעיף 131(ב2)
החל מדוחות לשנת 2008 חלה חובה על יחיד החייב בהגשת דוח ויש לו הכנסה מעבודה, מעסק או משלח יד או מחקלאות להגיש את הדוח השנתי שלו באופן מקוון.	כותרת: "דוח ששודר באינטרנט- יש להגיש את פלט המחשב חתום בידי מגיש/ת הדו"ח ולא את טופס זה, כאמור בסעיף 131(ב2) לפקודת מס הכנסה".	1301	
החל משנת המס 2008 בוטלו טפסי 1392 ונספחיהם הקשורים לחוק התאומים אשר הוחלפו בטפסי 1343 ו- 1344. משנת 2008 ואילך ניכוי בשל פחת, פרק ג' ופרק ב' זהים.	חלק א - פרטים כלליים: ביטול ההתייחסות בנוגע להגשת דוח תיאום אינפלציוני. שדות לשימוש המשרד: ביטול שדה 003- סוג נישום.	1301	תיקון מספר 20 לחוק מס הכנסה (תאומים בשל אינפלציה). סעיפים 32(א), 33א
בשל מיעוט מקרים של הכנסות מדמי מפתח הורדו מהטופס שדות אלה ועברו לשימוש המשרד לשם שידור הכנסות שונות בשיעור מס מוגבל ל- 35%.	חלק ה - הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: הורדו השדות 310, 210, 065 דמי מפתח שמקדמה בגינם שולמה תוך 30 ימים- מס מוגבל ל-35%. שדות לשימוש המשרד: שדות 310/210/065 "הכנסה בשיעור מס מוגבל ל-35%".	1301	
על מנת להגיע להבחנה בין שדות בשיעור מס של 20% לשדות בשיעור מס מוגבל ל-20%, הופרדו הכנסות אלה מהכנסות ריבית על ניירות ערך וריבית מקופות גמל.	חלק ה - הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: שדות חדשים 341, 241, 141 "דיבידנד ורווח ממניות הניתנות לפדיון (החלק החייב בשיעור זה)- מס בשיעור של 20%.	1301	סעיף 125ג
בשל מיעוט המקרים הורד מהטופס שדה זה ונשאר לשידור המשרד.	חלק ה - הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: הורד מהטופס שדה 229- "הכנסה חריגה מקרנות השקעה במקרקעין- מס בשיעור של 70%" ועברו לשימוש המשרד.	1301	סעיף 2א64- 11א64
לצורך קביעת גובה המענק המגיעה למי שתובע מענק מס הכנסה שלילי, יש לקחת בחשבון את ההכנסות ללא פטורים וקיוזוים.	חלק ז- נתונים נוספים: שדות חדשים 185, 184 "הכנסה פטורה ממש לפי סעיף 9(5) שהופחתה מהכנסות מעסק/משלח יד בלבד". שדות חדשים 187, 186 "הפטורים שקוזו כנגד הכנסות מעסק או משלח יד בלבד"	1301	חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכח העבודה (מס הכנסה שלילי)
אין ניכוי בשל אינפלציה מועבר ל 2009.	חלק יא - פרטים נוספים ויתרות להעברה: בוטל שדה 095 - "ניכוי בשל אינפלציה מועבר עפ"י חוק התאומים".	1301	תיקון מספר 20 לחוק מס הכנסה (תאומים בשל אינפלציה). סעיף 33א(4)

מאות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד	טופס	מקור השינוי (חקיקה, פסיקה, החלטה וכו')
	חלק יב- ניכויים אישיים : בוטלו שדות 084/031 - " לקופת גמל לתגמולים כעמית עצמאי" ושדות 080/035 -"לקופת גמל לקצבה כעמית עצמאי". שדות 180/135 שונו לקופת גמל לקצבה כ"עמית עצמאי".	1301	סעיף 47
	חלק יב- ניכויים אישיים : בוטלו שדות 247/246 " זכאי לקיצבה על פי דין או חוזה"	1301	סעיף 47
	חלק יג - נקודות זיכוי : בוטלו שדות 122/121 -"אדם שחזר למעגל העבודה".	1301	סעיף 140
	חלק יג - נקודות זיכוי : בשדות 182/181 נוספה "שנת סיום לימודים".	1301	סעיף 140
	חלק יד- זיכויים אישיים : בוטלו שדות 087/047- לקופת גמל כ"עמית שכיר".	1301	סעיף 45א
	חלק יד- זיכויים אישיים : שדות חדשים 240/140 -"לביטוח קיצבת שאירים".	1301	סעיף 45א
	חלק טו- מחזור למקדמות, ניכויים במקור, מס שבח : במלל בשדה 040- נוסף בסוגריים "וללא מס ששולם בחו"ל".	1301	
	בחלק הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים : שדות חדשים 462 ו- 431 "מדיבידנד- מס בשיעור 20%" (הסכום צורף להכנסות בשדות 141, 241, 341 בטופס 1301).	1324	נספח ד הכנסות מחו"ל
	החל משנת המס 2008 לא יינתנו הטבות במס בשל הפקדות לקופת גמל לתגמולים. תינתן הטבה עבור הפקדות לקופת גמל לקצבה ללא הבחנה בין פנסיה מקיפה לפנסיה אחרת.		
	החל משנת המס 2008 לא יינתנו הטבות במס בשל הפקדות לקופת גמל לתגמולים. תום תחולתה של הוראת השעה בדבר נקודת זיכוי לאדם שחזר לעבודה.		
	החל משנת המס 2008 עבור מי שסיים לימודיו לתואר ראשון בשנת 2007 ואילך, תובא בחשבון נקודת זיכוי אחת, בשונה ממסיימי שנים קודמות להם ניתנה מחצית נקודת זיכוי בלבד. כמו כן שונו בהתאמה הקודים בטופס 119.		
	החל משנת המס 2008 לא יינתנו הטבות במס בשל הפקדות לקופת גמל לתגמולים.		
	נוסף זיכוי של 35% בגין תשלומים לביטוח קצבת שאירים. הזיכוי יינתן עד תקרה של 1.5% מהכנסה מזכה. סה"כ זיכוי זה והזיכוי לביטוח חיים לא יעלו על תקרת של 5% מההכנסה המזכה.		
	מדובר בהבהרה : מס ששולם בחו"ל יירשם רק בנספח ד, טופס 1324, ולא ירשם בטופס זה.		
	לצורך קיזוז הפסדים מהכנסות חו"ל היה מקום להבחנה בין סל הכנסות מריבית בשיעור 20% לסל הכנסות מדיבידנד בשיעור 20% ולכן הוחלט להוסיף שדה.		

סיכום השינויים בדוחות לחברות לשנת המס 2008

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד	טופס	מקור השינוי (חקיקה, פסיקה, החלטה וכו')
החל משנת המס 2008 בוטלו טפסי 1392 ונספחיהם הקשורים לחוק התאומים אשר הוחלפו בטפסי 1343 ו- 1344.	חלק א - פרטים על החברה: הורד המלל "לא הוגש דו"ח תיאום אינפלציוני..." במקומו בא סעיף 2 "הוגש טופס 1343- ניכוי נוסף בשל פחת, בהתאם להוראות ממשיכות לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה)". וסעיף 3 "הוגש טופס 1344- הפסדים מועברים וניכוי בשל אינפלציה".	1214	תיקון מספר 20 לחוק מס הכנסה (תאומים בשל אינפלציה). סעיפים 32(א), 33(א) - (5).
לא קיים ניכוי מועבר לשנת 2009, הפסד שנוצר מניכוי בשל אינפלציה יראה כהפסד מעסק. לכן חלק יד בוטל והפסד ראלי מני"ע מ- 2005 הוכנס כשדה בחלק יא.	בוטל חלק יד: "סכומים מועברים עפ"י חוק התאומים". בחלק יא: הפסדים להעברה לשנת מס 2009 הוכנס שדה 096- "הפסד ראלי מניירות ערך משנת 2005".	1214	סעיף 33(א) לחוק מס הכנסה (תאומים בשל אינפלציה)
החל משנת המס 2008 תוקן סעיף 3(ו) כך שבוטל שיעור המס המיוחד של 40% והפרש ריבית ייחשב כהכנסה לפי סעיף 42(4) לפקודה ללא מגבלת הפטור, הניכוי או הקיזוז מהכנסה זו.	חלק ו - הכנסה חייבת: בוטל שדה 123 - "הפרשי ריבית בשיעור של 40% (לפי סעיף 3(ו) לפקודה)".	1214	סעיף 3(ו)
בשל סיום תחולת מרבית סעיפי חוק התאומים, אין יותר צורך בשדה זה.	בחלק שדות לשימוש המשרד: בוטל שדה 019 "חוק התאומים"	1214	
לצורך ההבחנה בקבלן משנה הדורש הטבות מס כמפעל מוטב.	בחלק שדות לשימוש המשרד: בשדה 102- מפעל מוטב, נוסף קוד 3 "קבלני משנה"	1214	
הבהרה בנוגע למכירת מניות שחולקו בגינם מניות הטבה- יש לרשום את החלק היחסי לערך הנקוב הנמכר.	בעמודה של ערך נקוב נוסף "במכירה".	1325 נספח ג(1)	סעיף 88 ו 94
בעל מניות מהותי, המוכר מניה של חברה נסחרת בבורסה, ותובע רווחים ראויים לחלוקה שנצברו החל מתאריך 1.1.2006, ימלא טופס 1399.	נוספה הערה-"בעל מניות מהותי, התובע רווחים ראויים לחלוקה, ימלא טופס 1399".	1326 נספח ג(2)	
הפסד הון ראלי על מי שחל סעיף 9(ג), הוא יתרת המחיר המקורי מתואם לתום שנת המס 2007 פחות התמורה.	בעמודה של הפסד הון נוסף "הפסד הון ראלי לפי סעיף 9(ג) לחוק התאומים".		סעיף 33(א) לחוק מס הכנסה (תאומים בשל אינפלציה)
לאור התלית תחולת חוק התיאומים.	בוטל העמוד השני "פירוט העסקאות בניירות ערך שנעשו מחוץ לבורסה כאשר קיימים יחסים מיוחדים וחל עליהם סעיף 6".	1326 טופס עזר לנספח ג(2)	

3. פירוט השינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2008 והדגשים נוספים

3.1 שינויים בחישוב הניכוי והזיכוי בגין הפקדות קופ"ג וביטוח חיים – תיקון 163 לפקודה ותיקון 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים

ביום 28.1.2008 הוכנס תיקון מספר 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), ובמקביל תוקן סעיף 45 לפקודה במסגרת תיקון 163 לפקודה.

במסגרת התיקונים הנ"ל לא ניתן להפקיד לקופ"ג לתגמולים, ולכן לא ניתן ניכוי בשל הפקדות כאלו. כמו כן הוכנס סעיף זיכוי ממס בשל ביטוח קצבת שאירים המוגבל בשיעור מתקרה.

3.1.1 ניכוי בעד תשלומים לקופת גמל לקצבה כעמית עצמאי

בשנת 2008, ניתן לקבל ניכוי בשל תשלומים לקופת גמל לקצבה בלבד באחד משני מסלולים שונים:
מסלול א' – המסלול מתאים לכלל 'היחידים'.
מסלול ב' – המסלול מתאים למי שהינו "עמית מוטב".

"עמית מוטב" הינו יחיד שבשל הכנסתו שולמו בעדו בשנת המס סכומים לקופת גמל לקצבה בסכום העולה על 13,977 ₪.
העמידה בתנאי הכניסה למסלול "עמית מוטב" מתבצעת על ידי המחשב תוך בדיקת ההפקדות לקצבה ע"י סיכום סה"כ הסכומים בשדות 135, 248 ו- 045 (וכן שדות בן הזוג בהתאמה).

הגדרות ותקרות בסעיף 47:

"עמית מוטב" הוא יחיד שבשל הכנסתו שולמו בעדו, בשנת המס, סכומים לקופ"ג לקצבה, בסכום שלא פחת מ- 13,977 ש"ח.

"הכנסה מבוטחת" – היא הכנסת עבודה שבשלה שילם מעביד בעד עובדו בשנת המס סכומים לקצבה וכן הכנסת עבודה שבשלה זכאי העובד לקצבה על פי דין או חוזה.

סכום זה יירשם בשדה 244 (מתוך טופסי 106). הרישום בשדה זה משפיע על גובה הניכוי והזיכוי המתקבל בקופ"ג.

"הכנסה לעמית עצמאי" הינה סך כל הכנסתו החייבת של יחיד לפני הניכוי על פי סעיף 47 ו- 47א עד לסכום של 90,000 ₪ לשנה בניכוי הכנסתו המבוטחת.

"הכנסה נוספת" הינה הסכום הנמוך מבין:

1. סך ההכנסה החייבת שאינה "הכנסה מבוטחת" עד לסכום של 90,000 ש"ח בשנה.
2. סך ההכנסה החייבת עד לסכום של 360,000 בניכוי ההכנסה המבוטחת או 90,000 לפי הגבוה ביניהם.

"ההכנסה הנוספת" בדומה ל"הכנסה לעמית עצמאי" לא יכול שתעלה על 90,000 בשנת 2008.

"הכנסה המזכה" בשנת 2008, המשמשת בסיס לניכוי אצל יחידים, היא 88,800 ₪ להכנסת עבודה ו- 126,000 ₪ להכנסה שאינה מעבודה.
תקרת ההכנסה המזכה כאשר ההכנסה נובעת הן מעבודה והן לא מעבודה, היא 88,800 על הכנסת העבודה שאינה הכנסה מבוטחת. על הכנסה שאינה מעבודה תילקח תקרה בסכום ההפרש שבין 126,000 לבין הכנסת העבודה או 88,800 הנמוך שביניהם.

ניכוי מירבי ליחיד שאינו עמית מוטב

כאמור, השינוי היחיד בשנה זו לעומת שנה קודמת (פרט לסכומי התקרה) הינו הפסקת הניכוי בשל תשלומים לקופ"ג תגמולים.
סכום הניכוי המירבי בשל תשלומים לקופ"ג לשכיר הוא 5% מההכנסה המזכה, סה"כ 4,440 ₪.
סכום הניכוי המירבי בשל תשלומים להכנסה שאיננה מעבודה הוא 5% מההכנסה המזכה, סה"כ 6,300 ₪.

ניכוי מהכנסת עבודה לעמית מוטב

לגבי הכנסת עבודה, מגיע ניכוי בשל תשלומים כנמוך שבין:
1. 5% מ"ההכנסה המזכה" שהיא הכנת עבודה שאינה "הכנסה מבוטחת".
2. 7% מההכנסה החייבת שהיא הכנסת עבודה עד לסכום של 360,000 ש"ח בניכוי ה"הכנסה המבוטחת".

ברובד הראשון ניתן לקבל בשל תשלומים לקופת גמל לקצבה כ"עמית עצמאי", ניכוי בשיעור של עד 11% מ"ההכנסה כעמית עצמאי", שהיא ההכנסה החייבת (מכל המקורות) עד לסכום של 90,000 ש"ח, בניכוי ההכנסה המבוטחת.

ברובד השני ניתן לקבל ניכוי בשל הפקדות בקופת גמל לקצבה בלבד, זאת בשיעור של 7% מ"ההכנסה הנוספת" (כפי שהוגדרה לעיל). ואולם אם הסכומים ששולמו לקופת גמל לקצבה עולים על 12% מ"ההכנסה הנוספת", יותר בשל החלק העולה על 12%, ניכוי נוסף של עד 4% נוספים מ"ההכנסה הנוספת".

ברובד השני ניתן לקבל ניכוי רק בשל תשלומים שהופקדו לטובת העולים על סכום של 13,977 ש"ח שזיכו אותו במעמד של "עמית מוטב".

הניכוי ברובד השני יינתן אם עמד בתנאי זה ועל הפקדותיו כעמית עצמאי בהפחתת הסכום שהתקבל כניכוי ברובד הראשון.

אם הנישום עונה גם על הגדרת "עמית יחיד" הרי המחשב ייתן ניכוי על פי מסלול הניכוי המיטיב עימו.

סכומים שהופקדו "כעמית עצמאי" ולא התקבל עבורם ניכוי, יעברו לחישוב קבלת זיכוי ממס.

כאמור לענין קבלת מעמד של עמית מוטב לא ניתן להעביר הפקדות בין בני זוג. החישוב יעשה על פי אישור קופת הגמל לעמית שהינו המוטב בקופה.

דוגמה ל"עמית מוטב"

א. הכנסת עבודה

משכורת משני מעבידים 300,000 ש"ח
הכנסה מבוטחת מתוך המשכורת 120,000 ש"ח
הופקדו לקופ"ג קצבה כעמית שכיר 16,000 ש"ח
הפקדות העובד לקופ"ג קצבה כעמית עצמאי 12,000 ש"ח

פתרון:

כעמית שכיר וכעמית עצמאי הופקדו לקצבה 28,000 ש"ח ולכן הנישום עונה על הגדרות עמית מוטב.

ברובד הראשון לא יתקבל ניכוי כלל, הואיל וההכנסה החייבת עד 90,000 בניכוי "ההכנסה המבוטחת" הינה סכום שלילי.

ברובד השני "ההכנסה הנוספת" עפ"י הגדרה דלעיל הינה 90,000. שילמת לקופ"ג לקצבה סה"כ 28,000 הגבוהים מ 16% X 90,000 ולכן תקבל ניכוי בשיעור של 11% (4% + 7%) מתוך 90,000 שהם 9,900 ₪.

3.1.2 זיכוי לפי סעיף 45א:

הזיכוי יינתן בשל תשלומים ששולמו ע"י הנישום או בן זוגו – לביטוח חיים ולביטוח קצבת שאירים או לביטוח חיים ולביטוח קצבת שאירים של בן זוגו וכן בשל תשלומים ששילם מי מבני הזוג לקופת גמל לקצבה לטובת אחד משניהם.

הזיכוי יינתן לביטוח חיים בשיעור של 25% מהסכום ששולם, המזכה בזיכוי ולקופ"ג לקצבה ולביטוח שאירים בשיעור של 35% מהסכום המזכה.

גם לעניין הזיכוי קיימים שני מסלולים לקבלתו: מסלול א', המתאים למי שאינו "עמית מוטב" ומסלול ב' למי שהוא "עמית מוטב".

סכומים מרביים לפי סעיף 45א לפקודה:

הזיכוי במסלול א' למי שאינו "עמית מוטב" לגבי הכנסת עבודה:

יינתן זיכוי בשל תשלומים עד ל- 7% מההכנסה החייבת עד לתקרת ההכנסה המזכה, כלומר עד 88,800 ש"ח.

הזיכוי במסלול א' למי שאינו "עמית מוטב" לגבי הכנסה שאינה הכנסת עבודה

הזיכוי יינתן בשל תשלומים עד ל- 5% מההכנסה החייבת עד לתקרה של 126,000 ש"ח (הכנסה מזכה ליחיד שלא היתה לו הכנסת עבודה).

אם ישנה הכנסת עבודה והכנסה אחרת, יינתן זיכוי על תשלומים בשיעור של עד 7% מהכנסת עבודה עד לסכום של 88,800 ש"ח וזיכוי בשל תשלומים בשיעור של עד 5% מהכנסה אחרת, עד לסכום של 126,000 ש"ח בניכוי 88,800 או הכנסה מעבודה, לפי הנמוך.

הזיכוי בעד סכומים שישולמו לביטוח חיים והזיכוי בשל תשלומים לקצבה בשל הכנסה שאינה מעבודה יינתן על סכומים ששולמו עד 5% מההכנסה המזכה כבעבר.

זיכוי בעד ביטוח קצבת שאירים - הזיכוי בעד סכומים ששולמו עבור ביטוח שאירים יינתן החל משנת מס 2008, בשל תשלומים עד ל- 1.5% מההכנסה המזכה.

הסכום הכולל שבשלו יינתן זיכוי בעד סך הסכומים ששולמו לביטוח חיים, לקצבה ולביטוח קצבת שאירים לא יעלה על 5% או 7% בהתאם.

בכל מקרה יינתן זיכוי בשל תשלום של עד 1,728 ש"ח גם אם הסכום בשיעור גבוה יותר מהרשום לעיל מההכנסה המזכה.

הזיכוי במסלול ב' ל"עמית מוטב"

מסלול זה מתאים רק למי שהיה "עמית מוטב" בשנת המס. ראה הגדרות לעיל בהסבר לניכוי לפי סעיף 47.

"עמית מוטב" שלא היתה לו "הכנסה מבוטחת": בשל תשלומים של עד 5% מהכנסתו החייבת ועד לסכום של 180,096 לשנה.

"עמית מוטב" שהיתה לו הכנסה מבוטחת: בשל תשלומים שהם הסכום המתקבל מצרוף שני הסכומים הבאים:

7% מההכנסה המזכה שהיא הכנסה מבוטחת (בשל תשלומים לבטוח חיים לא יעלה על 5% מההכנסה המזכה).

וכן 5% מההכנסה החייבת שאינה הכנסה מבוטחת עד לסכום של 180,096 לשנה, בניכוי סכום של 88,800 או סכום ההכנסה המבוטחת לפי הנמוך מביניהם.

בכל מקרה יינתן לך זיכוי בשל הפקדה מינימלית של 1,680 ש"ח ששולם לקופה, ללא קשר לתקרת ההכנסה.

3.1.3 הערות:

1. העברה בין בני זוג – אצל יחיד ניתן להעביר הפקדות כעמית עצמאי לקצבה בין בני הזוג בעוד שאצל עמית מוטב לא ניתן לעשות כן.
2. יחיד העומד בתנאים של 'עמית מוטב' ו'עמית יחיד', המחשב יבחר עבורו את חישוב המס על פי המסלול המאפשר לו ניכוי גבוה יותר מההכנסה.
3. אפשרות לבחור חישוב ניכוי וזיכוי שלא כעמית יחיד – שדה 233/234: במקרה בו העמית עומד בתנאי הפקדה לעמית מוטב, מבצע המחשב בדיקת כדאיות עד לשלב הניכוי ונותן את החישוב המיטיב עם הנישום עד לשלב זה. מסיבה זו, גם במקרים בהם היחיד עמד במינימום הפקדות לקצבה ונחשב לעמית מוטב, עדין יוכל לבחור באמצעות הכנסת קוד 1 בשדה 233/234, לקבל ניכוי וזיכוי לפי מסלול א'. לעמית מוטב.
4. "עמית מוטב" יזוכה גם בשל תשלומיו לבטוח חיי ילדו שמעל גיל 18 בחברת ביטוח ולקופת גמל לטובת ילד או לשם שמירת זכויות הפנסיה של ילדו. עליו לצרף הצהרה ע"ג טופס 158.
5. נישום הנמצא בשיעורי מס נמוכים מ- 35% ושעל פי חישוביו עדיף לדרוש זיכוי תחילה ולא ניכוי, ירשום את הסכום ששילם לקצבה בסעיף 63 לדוח (שדה 045/086) במקום בסעיף 43 (שדה 135/180). המחשב לא יכול להעביר סכומים שלא נוצלו לזיכוי ולהתחשב בהם לניכוי, לכן במקרים אלה רשאי הנישום לפצל את הסכום עפ"י האישור בין הניכוי לזיכוי כרצונו.

3.2 אישורי קופות גמל לשנת המס 2008

בשנת המס 2008 ניתן לקבל ניכוי ו/או זיכוי בשל תשלומים לקופת גמל לקצבה בלבד כאמור לעיל.

חלק מקופות הגמל הנפיקו אישורים לא תקינים, בהם לא מצוין במפורש כי הפקדות העמית הן לקצבה. כמו כן לגבי תשלומי פרמיה לאובדן כושר עבודה לא מצוין שמדובר בביטוח מועדף.

למרות שאישורים אלו אינם תקינים, הוחלט לאפשר קבלת הטבות על סמך האישורים, שכן מדובר בכל מקרה בתשלומים לקופת גמל לקצבה בלבד.

יחד עם זאת, אם מתעורר ספק כלשהו באשר לאישור מסוים, יש לבדוק ולדרוש מסמכים ואישורים נוספים.

עפ"י הוראת השעה נקבע שסכומים ששילמו בחודשים ינואר - מרס 2009 יכללו, אם המשלם יבקש זאת באישור לשנת 2008 ולא בשנת 2009.

3.3 הטיפול בתביעות להכרה בהוצאות טיפול בילדים לאור פס"ד ורד פרי

ביום 30.4.09 ניתן ע"י בית המשפט העליון פסק דין בע"א 4243/08, פקיד שומה גוש דן נגד ורד פרי, הדוחה את עמדת רשות המסים וקובע כי יש להתיר בניכוי הוצאות טיפול בילדים רק החל משנת המס 2010.

ביום 16/7/09 נקבע במסגרת תיקון 170 לפקודה סייג להתרת ההוצאות הנ"ל בסעיף 132(1) לפקודה. לפי סעיף זה לא יותרו בין היתר הוצאות טיפול בילדים.

לאור פסק הדין והחקיקה שלאחריה, אין להתיר בניכוי הוצאות טיפול בילדים אשר נדרשו או יידרשו לגבי שנות מס הקודמות לשנת המס 2010, זאת בחריג אחד- כפי שקבע בית המשפט.

בנוסף, יש לפעול על פי ההנחיה שפורסמה בנושא מיום 18/5/09.

3.4 תכנוני מס חייבי דיווח

דוח שהוגש הכולל דיווח על תכנון מס אגריסיבי בטופס 1213 **ישודר באינטראנט** תחת תפריט "יישומי מס הכנסה – תכנוני מס". לשאלתא קיימת הדרכה.

בשידור הדוח השנתי ישודר שדה 263:

קוד 1- טופס 1213 צורף.

קוד 2 – עסקאות עם צדדים קשורים לעניין סעיף 85א'.

קוד 3- השניים לעיל.

אם נדרש שידור נוסף של הדוח, יש לוודא שלא תישלח הודעת שומה נוספת לנישום.

הנחיות מלאות לגבי תכנוני מס חייבי דיווח ניתנו בחוזר מס הכנסה שמספרו 2/2008.

3.5 הטיפול במענקי פרישה הטיפול במענקי פרישה ובפריסת המענק למספר שנות מס המתקבל מקופ"ג או מחברת ביטוח

קיימים מקרים בהם מתקבל מענק פרישה מקופ"ג או מחברת ביטוח. העובד הזכאי למענק פונה לפקיד השומה לביצוע פרישה, כאשר בסוף התהליך הוא מקבל מאתנו טופס 160 מפורט סכום המענק המיוחס לכל שנה קלנדארית ובמקביל את חלק המס אשר יש לזקוף בכל שנה לדוח השנתי. בזמן תקצור הדוח השנתי מסתמכים על טופס 160 והנישום אף נדרש לצרף אותו לדוח.

מסתבר כי ישנם מקרים בהם המנכה (קופ"ג או חברת הביטוח) אינו פועל בהתאם לטופס 160 והניכוי במקור אינו תואם את הטופס. מצב זה גורם לגרעון מס במקרה ולא נוכה כל הסכום ומתן זיכוי של ניכוי המס אשר בעצם לא נוכה ולא הועבר לפקיד השומה.

כתוצאה מכך מובהר להלן כי יש להקפיד בשנה הראשונה לפרישה לקבל את מסמך המקור מן המנכה ולזהות את סכום הניכוי שנוכה ולהשוותו לטופס 160. במקרה של אי התאמה יש להסב את תשומת לב מקבל התשלום ולהעביר את המקרה לטיפול מחלקת ניכויים לבירור הנושא. במקרה בו מתברר כי סכום המענק עולה על התשלום המצוין בטופס 160 אזי יש להוסיף בשנה הראשונה של הפרישה את כל ההפרש לסכום של המענק המצוין בטופס 160 והמתייחס לשנת הפרישה הראשונה.

מודגש בזאת כי טופס 160 לא יהווה אסמכתא בכל דרך שהיא לזקיפת הניכוי במקור לחלק הפריסה הנזקף להכנסות השנה המתקצרת. טופס 160 יהווה כלי עזר לבדיקת נכונות הניכוי במקור וכנגזרת ממנו של חלק המיוחס לדוח השנתי. בנוסף, ניתן להיעזר במידע המופיע ב-DF מתוך דיווחי 856.

מקרים חריגים, אשר בהם אין התאמה, יש לידע את מחלקת הניכויים במשרד ולתת עדיפות לטיפול בנושא. בכל מקרה יש להסתמך אך ורק על האישור ניכוי מס במקור המקורי המונפק וחתום על ידי המשלם ולבדוק נכונות הניכוי מול טופס 160.

3.6 דוחות של נישומים שהגישו בקשה למס הכנסה שלילי

נישומים שהגישו בקשה למענק מס הכנסה שלילי והדוח שלהם טרם שודר מופיעים כרשימה ב IDOC אופציה 24 וכן סומנו ברשימות באופציות 21-23.

עד שהדוח ישודר אצל מבקש המענק, החייב בהגשת דוח, לא ייערך חישוב בשע"מ לגבי זכאותו ולא ישולם לו המענק. לפיכך, יש לתת עדיפות לדוחות אלה בנייתובם ושידורם.

בנוסף, ראה בטבלה לעיל את השדות החדשים שנוספו למידע לצורך הטיפול במענק.

3.7 שדה 093/193 – הנחה מהמס לתושב ביישוב ספר, ביישוב עוטף עזה או חוץ או בשטח פתוח

1. ביום 8.8.2007 פורסם חוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה) התשס"ז-2007 (להלן: "חוק יישובי עוטף עזה"), המעניק הטבות שונות לתושבי "אזור קו עימות דרומי" ולמעסיקים תושבי האזור האמור. במסגרת החוק, תוקנו, בין היתר, חוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975 וסעיף 11 לפקודה.

2. סעיף 11 לפקודת מס הכנסה

במסגרת חוק יישובי עוטף עזה תוקן סעיף 11(ב)(2) לפקודה, ונוספו בו כל תושבי "אזור קו עימות דרומי" ככאלה הזכאים לזיכוי ממס בשיעור של 25% מהכנסתם החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 205,080 ש"ח, בכפוף, כמובן, לעמידה ביתר תנאי הסעיף, וזאת במקום ההקלות ממס מהן נהנו עד לתיקון.

רשימת היישובים הזכאים להקלות המוגדלות:

אבשלום, אור הנר, איבים, ארז, בארי, גבים, גברעם, דקל, זיקים, זמרת, חולית, חוות השיקמים, יבול, יד מרדכי, יכיני, ישע, יתד, כיסופים, כפר מימון, כפר עזה, כרמיה, כרם שלום, מבטחים, מגן, מפלסים, נחל עוז, ניר יצחק, ניר עוז, ניר עם, נירים, נתיב העשרה, סופה, סעד, עין הבשור, עין השלושה, עלומים, עמינו, פרי גן, רעים, שדה אברהם, שדרות, שובה, שוקדה, תושיה, תלמי יוסף, תקומה, דורות, ברור-חיל, מבקיעים, צוחר, אוהד, תלמי אליהו ושדה ניצן.

3. בסעיף 70 בטופס הדו"ח השנתי ממלא הנישום את מקום תושבותו ואת התקופה בה התגורר ביישוב.

בשדה 093 יירשמו וישודרו ע"י הנתב מספר חודשי שהייה ביישוב המזכה, קוד התקרה להנחה, ואחוז ההנחה מהמס המגיע.

א. בשדה 093 בקוד תקרה 1, יירשמו הקלות לתושבי היישובים בהם קיימת תקרת הנחה של 136,680 ש"ח. ההקלה ניתנת על כל ההכנסה החייבת מיגיעה אישית בשנת המס. פירוט היישובים ושיעורי ההנחה מופיעים בפסקאות ד'-ז'

בעמ' 10, בחוברת הניכויים לשנת מס 2008 ובפרק ט' בחוברת דע זכויותך וחובותיך.

ב. בשדה 093 בקוד תקרה 2 יירשמו הקלות לתושבי היישובים בהם קיימת תקרה הנחה של 205,080 ₪. ההקלה ניתנת על כל ההכנסה החייבת מיגיעה אישית בכל שנת המס. פירוט היישובים מופיע בפסקאות א-ג, עמ' 10 בחוברת הניכויים לשנת המס 2008 ובפרק ט' בחוברת דע זכויותך וחובותיך,

ברשימה א' היישובים הזכאים להנחה בשיעור של 13% ורשימה ב' ליישובים הזכאים להנחה בשיעור של 25%.

ג. בשדה 093 בקוד תקרה 5 יירשמו הקלות למשרתי כוחות הביטחון ושיעור הנחה 5%. במקביל ירשם בשדה 197 סכום ההכנסה משירות בכוחות הביטחון כפי שמופיע בטופס 106.

3.8 חישוב ושידור מס ששולם בחו"ל

בחישוב תקרת זיכוי חו"ל מתבצע חישוב תקרה הלוקח בחשבון את הכנסות שני בני הזוג. במרבית המקרים, מיטיב החישוב עם הנישומים, מכיוון שבחישוב המס מועבר "זיכוי חולי" מבן זוג אחד לשני, כאשר הזיכוי אינו מנוצל אצל בן הזוג האחד.

קיימים מקרים בשוליים בהם החישוב, הלוקח במכנה את הכנסת שני בני הזוג, עשוי לפגוע בניצול מירבי של הזיכוי באותה שנת מס ולהעבירו לניצול לשנת המס הבאה. הדבר ייתכן במקרים בהם מתווספת הכנסת בן הזוג למכנה בנוסחה, ובמקביל אין הוא משלם מס או משלם מס נמוך מאוד, וכן במקרה בו הכנסת החוץ היא ההכנסה היחידה של דורש הזיכוי.

במקרים אלו, החישוב בנוסחה אינו מאפשר ניצול מלא זיכוי חו"ל באותה שנת מס. במקרים כאמור, יש להעביר לידיעת רכז החוליה ולשקול עמו מתן זיכוי נוסף **בשדה 188**.

הסבר לחישוב המתבצע במחשב לענין תקרת הזיכוי להכנסות בשיעורי מס רגילים

הנוסחה לחישוב תקרת הזיכוי בשל הכנסות בשיעורי מס רגילים היא כדלקמן:

$$\text{תקרת הזיכוי} = \text{מס מגיע בארץ} \times \text{סה"כ הכנסה בארץ ובחו"ל של 2 בני הזוג (בשיעורי מס רגילים)}$$

המס המגיע בארץ הוא המס על כלל ההכנסות הממוסות בשיעורי מס רגילים בארץ ובחו"ל. את תקרת הזיכוי ניתן לראות בשאלתא ISUM > פירוט חישוב המס PF1 ו- PF2.

חישוב מתן הזיכוי הנוסף בשדה 188:

יש לערוך סימולציה עם נתוני שני בני הזוג, ובנפרד עם נתוני בן הזוג לו יש הכנסות מחו"ל ושולם מס בחו"ל. אם הזיכוי שניתן בחישוב בלי בן הזוג השני (שאינן לו הכנסות מחו"ל) גבוה יותר מאשר בחישוב של שני בני הזוג, יירשם ההפרש בשדה 188 החדש.

דוגמא לחישוב ידני-
נתונים:

שדה	סוג הכנסה	סכום	שדה	סוג הכנסה	סכום
	הכנסות בן זוג			הכנסות בן זוג	

	משכורת	172	134,710	158 הכנסה ממשכורת בחו"ל	22,656
13,493	עסק	170	60,605	358 פריסת מענק	
			49,762	מס ש. רגילים	
		0	מס	-	
			6,291	זיכויים	
			43,471	מס מגיע	

הרישום בנספח ד'

134,710	חו"ל	משכורת	458	שדה
43,519		מס ששולם בחו"ל	403	שדה

א. חישוב הכולל נתוני שני בני הזוג (הכנסה ומס בשיעורי מס רגילים)

$$\begin{array}{r}
 134,710 \text{ סה"כ הכנסה בחו"ל} \\
 \times \\
 43,471 \text{ מס מגיע} \\
 \hline
 231,464 \text{ מס מגיע}
 \end{array}
 = 25,300 \text{ תקרת הזיכוי}$$

ב. החישוב עם נתוני בעל הכנסה בחו"ל בלבד

$$\begin{array}{r}
 134,710 \text{ סה"כ הכנסה בחו"ל} \\
 \times \\
 43,471 \text{ מס מגיע} \\
 \hline
 195,315 \text{ מס מגיע}
 \end{array}
 = 29,982 \text{ תקרת זיכוי}$$

חישוב שדה 188

29,982	תקרת זיכוי לבן הזוג
25,300	תקרת זיכוי לשני בני הזוג
4,682	הפרש

הפרש זה יש לרשום בשדה 188. נתון זה יילקח בחשבון כזיכוי נוסף. במקביל יש להקטין את הזיכוי המועבר לשנים הבאות. נתון מתוקן יופיע בשאילתת INTV.

3.9 שינויים בפטור מחובת הגשת דוח

במסגרת תקנות הפטור פטורים מחובת הגשת דוח בעלי הכנסות הנובעות אך ורק מהמקורות המפורטים להלן בכפוף לתקרות:

- משכורת לרבות קצבאות ממעביד או מקופ"ג, קצבה שהוונה ומענק פרישה החייבים במס (עד לתקרה של 577,000 ₪), בתנאי שנוכה ממנה מס במקור בהתאם להוראות סעיף 164 לפקודה, או נוכה במקור מס בשיעור שאינו נמוך משיעור המס המרבי (47%) או בשיעור אחר בהתאם לתאום המס.
- דמי שכירות של יחיד מהשכרת דירת מגורים בישראל (עד לתקרה של 300,000 ₪) שולם עליהם מס בשיעור 10%, בתנאי שעמד בדרישות החוק.
- הכנסת חוץ וקצבת חוץ (עד לתקרה של 300,000 ₪) שנקבע לה פטור ממס או ששולמה בשלה מקדמת מס במסלול "הדיווח המקוצר".
- הכנסה מריבית עד לתקרה של 572,000 ₪ שנקבע לה פטור ממס או נוכה ממנה מלוא המס.

5. הכנסה ממכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, לרבות הכנסה ממכירת נייר ערך זר, או ממכירת מלווה קצר מועד עד לתקרה של 1,650,000 ₪ אשר נקבע לגביה פטור או שנוכה ממנה מלוא המס או ששולמה בשלה מקדמת מס במסגרת ה"דיווח המקוצר".
6. הכנסה נוספת (עד לתקרה של 300,000 ₪) שלא מעסק או משלח יד שנוכה ממנה מס שאינו נמוך מהשיעור המרבי (47%) או באישור פקיד שומה בשיעור שאינו נמוך מ-30%.
7. יחיד שהחזיק הוא, בן זוגו או ילדיו שטרם מלאו להם 18 שנה, בשנת המס נכסים בחו"ל ששווים עד 1,665,000 ₪.

3.10 נספחי רווח הון מניירות ערך

נספח ג' (טופס 1322) משמש כטופס מרכז, למעט למי שבמכירת ניירות ערך שלו חלות הוראות המעבר לביטולו של סעיף 6 לחוק התיאומים.

נספח ג'(1) (טופס 1325) מיועד לפירוט של עסקאות מכירת ניירות ערך בידי חבר בני אדם או בידי יחיד שניירות הערך רשומים בספרי העסק וכן בידי יחיד שלא נוכה מס במקור כחוק במכירת ניירות הערך שלו. יש למלא נספח ג'(1) נפרד למכירות לכל שיעורי מס שונה. סך רווח ההון על פי שיעורי המס יועבר לנספח המרכז, נספח ג'.

נספח ג'(2) (טופס 1326) מיועד לדיווח על רווח הון ריאלי ממכירת ניירות ערך נסחרים בבורסה שנרכשו לפני יום התחילה (1.1.2006), וחלות עליהם הוראות המעבר לביטול סעיף 6 לחוק התיאומים.

נספח ג' (טופס 1322)

הטופס בנוי כך שההפסדים הניתנים לקיזוז יקוזזו בסדר על פי בחירת הנישום. על ממלא הטופס לציין את סדר קיזוז ההפסדים בו הוא בחר. באישור ניכוי המס במקור על רווח הון מניירות ערך סחירים בבורסה (טופס 867א), לשנת המס 2007, מצויין סך ההפסד בר הקיזוז ללא הבחנה בשיעור המס על הרווח בעסקאות מהן נובע ההפסד.

בחלק ג' של הטופס מדווחת ההכנסה מניירות ערך לרבות מניירות ערך שהיו ניירות ערך זרים וישודר סמל עסקה 60.

בטופס ישנם טורים לרישום ההכנסה מניירות ערך לפי שיעור המס המוטל על אותה הכנסה, כאשר בכל טור נרשמים גם ההפסדים לקיזוז מאותה הכנסה בקוד המתאים: הפסדי הון שוטפים מניירות ערך, הפסדי הון מועברים מניירות ערך, הפסדי הון שאינם מניירות ערך והפסדים שוטפים מעסק/ניכוי בשל אינפלציה.

• ניירות ערך "זרים"

ההבחנה בין ני"ע ישראלים לני"ע זרים בוטלה מ-1.1.2007.

עם זאת, מתבצעת חלוקה לינארית של רווח הון על ני"ע שהיו ני"ע זרים, כאשר המס החל על חלק רווח ההון עד ליום 31.12.2004 הוא בשיעור של 35%. בנוסף, יש לשים לב לסדר הקיזוז האמור בסעיף 92 לפקודה, דהיינו הפסד הון שהיה לתושב ישראל מחוץ לישראל ובכללו הפסד מני"ע זרים, יקוזז תחילה כנגד רווח הון מחוץ לישראל.

• קיצוץ הפסד הון כנגד הכנסות מריבית ודיבידנד מני"ע

בטבלת עזר לקיצוץ יתרת הפסד מניירות ערך כנגד הכנסות מריבית ודיבידנד מניירות ערך ישנה שורה נפרדת לקיצוץ הפסד הון שוטף מניירות ערך ולקיצוץ הפסד הון מניירות ערך שנוצר עד ליום 31.12.05, בשל הדין השונה שחל עליהם. יובהר, כי הפסדים מני"ע מועברים משנת 2006 ואילך, לא ניתנים לקיצוץ כנגד הכנסות ריבית ודיבידנד.

• דיווחי מקדמות חצי שנתיים לפי סעיף 91(ד) לפקודה

סעיף 91(ד)(ג2)(ב) קובע שאם לא נוכה מלוא המס במקור על רווחים מניירות ערך, יוגש דוח על רווח הון ביום 31 ביולי וביום 31 בינואר של כל שנת מס, בשל מכירה של ניירות ערך בששת החודשים שקדמו לחודש שבו חל יום הדיווח. עם הגשת הדוח תשולם מקדמה בסכום המס החל על רווח ההון בשל המכירה.

לצורך התאמת דיווחי עסקאות רווח הון מניירות ערך לתל"ם, יוגשו טפסים נפרדים לעסקאות מהן נוכה מס במקור לעסקאות מהן לא נוכה מס במקור, לפי הפירוט:

1. עסקאות שנוכה מהן מס במקור.

2. עסקאות שלא נוכה מהן מס במקור:

א. עסקאות החייבות בדיווח בתשלום מקדמה חצי-שנתית שבוצעו בחודשים ינואר – יוני 2008.

ב. עסקאות החייבות בדיווח בתשלום מקדמה חצי-שנתית שבוצעו בחודשים יולי – דצמבר 2008.

במקרה בו לא נוכה מס במקור – יש לשדר סמל עסקה 65 ולציין **בקוד 56** תאריך תום התקופה ממנה נבעו הרווחים: 30.6.2008 או 31.12.2008. תאריך 30.6.2008 מציין את המכירות שבוצעו בתקופה שבין ינואר ליוני 2008, והתאריך 31.12.2008 מציין את המכירות שבוצעו בתקופה שבין יולי לדצמבר 2008. בחלק א' של הנספח יציין מגיש הטופס את רווחי ההון בהתאם לפירוט לעיל. בחלק התחתון של הטופס, שדות לשימוש המשרד, יש לרשום את קוד סמל העסקה בהתאם. יובהר, כי מגיש הדוח רשאי להעביר הפסדים בין הנספחים הנפרדים.

• הכנסה מועברת מקרן ריט

ההכנסה המועברת מקרן להשקעה במקרקעין (קרן REIT) למחזיק היחידה הנובעת מהוצאות הפחת נחשבת כרווח הון ותדווח, יחד עם רווחי הון שהיו לקרן והמועברים למחזיק, בטופס 1322 נפרד, שבו סומן בחלק א' כי מדובר ברווח מקרן להשקעות במקרקעין נספח כזה ישודר בקוד המתאים בהתאם לשיעור המס ובסמל עסקה 64.

3.11 שדה 243 – טיפול מיוחד בהחזרי מס שנוכה מריבית

לאור שאלות שעלו בנושא שידור ריבית מתוכניות חסכון מובא בזאת הסבר לשדה 243. שדה 243 הקיים משנת מס 2003 מאפשר קליטת נתוני הדוח גם במקרים הבאים:

א. שדה 243 - קוד 1

כאשר בעת השידור מופיעה הערה: "בעיה בזהויות במערכת החזרי ניכוי מריבית". בעיה זו נגרמת כאשר המצב המשפחתי במערכת החזרים מריבית (007) שונה מהמצב המשפחתי במרשמי מס הכנסה בשנת מס זו. במקרה זה יש למלא קוד 1 בשדה 243.

על המשדר לבדוק עבור כל אחד מבני הזוג מה הכנסתו מריבית ומה גובה ההחזר שניתן לו. יש להוריד את סכום ההחזר משדה 043 ולשדר בהתאם.

ג. שדה 243 - קוד 2

פטור לנכה: הפטור המגיע לנכה מחושב וניתן באופן ידני כפי שנעשה עד כה לגבי הכנסות אחרות. יש להקפיד על שידור שדה 109 של הכנסות פטורות ממס על פי סעיף 59(5). על מנת שלא תתבצע חסימה על ידי המחשב כאשר קיימים נתוני החזר

בשאלתא 007 ולא קיימים שדות הכנסה מריבית, יש למלא קוד 2 בשדה 243, בנוסף לשידור שדה 109. במקרים מורכבים יש להתייעץ עם חטיבת שומה וביקורת ברשות המיסים.

ג. שדה 243 - קוד 3

החלפת פטור מריבית לפטור הכנסה מדמי שכירות מסוימים (סעיף 9ד' לפקודה): במקרים בהם מגיע לנישום גם פטור מריבית לפי ס' 125 לפקודה וגם פטור לפי סעיף 9ד' לא ניתן לשלב בין שני הפטורים אלא לבחור באחד מהם. אם נבחר הפטור לפי סעיף 9ד', יש לשדר את ההכנסות מריבית במלואן (שדות 078/076/126) כולל ניכוי המס במקור. כדי שלא תינתן כפל הטבה יש למלא קוד 3 בשדה 243. בדרך זו לא יחושב פטור לפי סעיף 125. יש לחשב את הפטור המגיע לפי סעיף 9ד' לפקודה באופן ידני עפ"י הרשום בנספח ב' לטופס הדו"ח השנתי ליחיד ולרשום בשדות הכנסה מדמי שכירות את הסכום לאחר הפטור המגיע.

4. פירוט השינויים בדוחות לחברות לשנת המס 2008

4.1 תיקון 60 לחוק עידוד השקעות הון

"מפעל מוטב" – בהוראת ביצוע מס הכנסה מספר 7/2009 - שומה/מקצועית בנושא חוק עידוד השקעות הון - ניתוב הדוחות ושידור מפעל מוטב, מפורט הטיפול במשרדים בדוחות בהם נדרשות הטבות לפי חוק עידוד וכן מוצגת בהוראה מערכת חדשה שהוקמה בשע"מ במסגרתה מוכנו טפסי 900 ו-901.

על הנתב לשדר בשדה 102 לשימוש המשדר.
קוד 1 – בקשת החברה להיחשב כמפעל מוטב.
קוד 2 - שנת הדוח היא שנת הבחירה.
קוד 3 (חדש) - קבלן משנה.
קוד 9 - לא צורפו טפסים.

4.2 הוראות מעבר לגבי תום תחולתו של חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן: חוק התאומים).

בתום שנת המס 2007 בוטלו מרבית סעיפי חוק התאומים ובמקביל חוקקו הוראות ממשיכות למקצת סעיפי חוק התאומים.

א. להלן תמצית ההוראות העיקריות למי שחל עליו בעבר פרק ב' לחוק:

(1) ניכוי נוסף בשל פחת לפי סעיף 3 לחוק – יידרש **בטופס חדש 1343**.

הפחת המגיע בשל נכסים קבועים שהיו בידי הנישום לפחות באחת משנות המס 2002-2007 ישוערך עד תום שנת המס 2007 בלבד.

(2) יתרת הסכום של ניכוי בשל אינפלציה שלא נוכה בשנת המס 2007 ינוכה במלואו בשנת המס 2008. הפסד שנוצר מניכוי כאמור יראה כהפסד מעסק ויוצג **בטופס חדש 1344**.

(3) הפסד ראלי שהיה לנישום בעת מכירת נכס קבוע בר פחת ובמכירת נכס קבוע שהוא נייר ערך (בתחולה מ- 1.1.2006) כאמור בסעיף 9(ג) לחוק, ייחשב כהפסד הון. לעניין שיעור עליית המדד בסעיף ייראו את יום המכירה "כתום שנת המס 2007".

ב. ניכוי נוסף בשל פחת על מי שחל עליו בעבר פרק ג' לחוק :
סכום הניכוי הנוסף בשל פחת (שערוך הפחת) הוא סכום השווה לסכום הפחת המגיע בשנת מס זו כשהוא מתואם, ממועד הרכישה (אך לא לפני 1.4.82) ועד תום שנת המס 2007.
החל משנת המס 2008 המקדמים לחישוב הניכוי הנוסף בשל פחת לנישום שחל עליו בעבר פרק ב' ולנישום שחל עליו בעבר פרק ג', זהים.

4.3 דוח מאוחד לפי סעיף 23 לחוק עידוד תעשייה מיסים

חברת אם ובת במפעלים תעשייתיים בעלות קו ייצור אחד כהגדרתן בחוק עידוד תעשייה מיסים סעיף 23, רשאיות להגיש דוח מאוחד.
החל משנת מס 2006 נוסף שדה 108 לשימוש המשרד בו יש לציין :

- 1 – דוח מאוחד שהוגש ע"י חברת אם.
- 2 – הכנסה מועברת לחברת האם ע"י חברת הבת.
במקביל יש לרשום בשדה 062 את ההכנסה שהועברה לחברת האם.

5. ניתוב שלב א' של הדוח

5.1 שאילתא INTV - כלי עזר לניתוב שלב א'.

5.1.1 נתוני העזר הדרושים לניתוב מוצגים בשאילתא INTV .

5.1.2 הנתונים בשאילתא חולקו לשלוש קבוצות, כדי להקל על המשתמשים :

נתונים קבועים - נתונים המופיעים לגבי כל הנישומים.

נתונים משתנים - נתונים המופיעים רק כאשר יש מידע ספציפי לגבי הנישום.

פרטי איתור וזיהוי

במקרים בהם קיים מידע מפורט נוסף, שלא ניתן להציגו במסך הראשי מחוסר מקום, ניתן לקבל את המידע באמצעות "חלון".

במסך הנתונים המשתנים נכללים בין היתר :

1. ההכנסה מריבית מחיסכון ופיקדונות וההחזר במקרים בהם היה וההחזר במסלול האוטומטי, לחשבון הבנק.
2. נתוני פיצוי נזקי מלחמה. יש לבדוק הנתונים העדכניים בסמוך לשידור הדוח.
3. פרטים על נכה או עיוור לפי סעיף 9(5) מתוך הדיווח בשאילתא IS95.

5.2 הנחיות כלליות לניתוב שלב א'

5.2.1 סדר עדיפויות בניתוב ובשידור

יש לתת עדיפות מבחינת לוח הזמנים, לניתוב דוחות ששודרו על-ידי מייצגים ולניתוב ושידור דוחות עם החזרי מס (שסומנו עם מדבקות אדומות) ולדוחות של נישומים חייבי הגשת דוח שהגישו בקשה לקבלת מענק מס הכנסה שלילי.

5.2.2 עדכון פרטים

בשלב ראשון יש לוודא שבמקרה הצורך נעשו השינויים הדרושים בכרטסת בפרטים כגון: סוג תיק, סמל ענף, חוליה, כתובת, מצב משפחתי וכו'.

לשם כך, יש להשוות בין הפרטים הנ"ל כפי שדווחו ע"י הנישום, לפרטים המופיעים במסך פרטי איתור וזיהוי בשאילתא INTV ולעדכןם בהתאם.

5.2.3 מצב משפחתי פרוד/ה

נישום המצהיר בדוח כי הוא פרוד נדרש לצרף לדוח טופס 4440: "הצהרה בדבר נשואים החיים בנפרד". לטופס זה יש לצרף תצהיר בפני עו"ד או מסמך מבית הדין או מבית המשפט על הגשת תביעה לגירושין/קבלת מזונות וכיוצ"ב.

במקרים בהם אחד מבני הזוג אינו חתום על הטופס, יש לשלוח טופס נוסף לבן הזוג שלא חתם כדי שימלא אותו ויחזירו למשרד השומה. אם אחד מבני הזוג אינו מסכים לחתום על הטופס ובן הזוג האחר עומד על כך שהם פרודים, וחלפו 21 יום מבלי שמתקבלת תגובה ממנו, ובני הזוג עונים למבחנים שנקבעו, יש לראות בהם כ"פרודים". מקרים אחרים יש להעביר להחלטת הלשכה המשפטית בצירוף כל המסמכים הקשורים.

כאשר הומצא הטופס חתום וממולא כנדרש בצירוף כל המסמכים הדרושים, יש להעבירו לכרטסת לצורך עדכנו בשאילתא ITIK. רק כאשר עודכן במחשב המצב המשפחתי (פרוד/ה) בשנת המס, אין צורך בדרישה לדיווחי הכנסות בן/בת הזוג בעת עריכת השומה וכן אין לתת נקודת זיכוי בשל בן/בת הזוג. אם בעבר הגיש הנישום טופס 4440 שפרטיו עודכנו בשאילתא ITIK, אין לדרוש מהנישום טופס נוסף.

5.2.4 שלמות ותקינות

כל הדוחות יעברו בדיקה מקיפה שתתייחס לתקינותם ושלמותם, ובכלל זה יש לבדוק קיומם של כל הצרופות לדוח וחתימת בן הזוג הרשום (ובן זוגו במידת הצורך). בחברות חתימת מנהל החברה והמסייע.

יש לסמן בעט הדגשה את כל השדות שיש לשדר בשאילתא ISUM.

במקרים בהם יש תיקונים בשדה מסוים אין לבצע את התיקון על דוח הנישום, יש למלא שדה חדש בשדות לשימוש המשרד עם הסכום המעודכן ולסמנו בעט הדגשה.

5.2.5 חוסר מסמכים

בימים אלו משלימים בניית מערכת ממוחשבת לליקויים ומסמכים חסרים בשומה. עם הפעלת המערכת תצא הוראה נפרדת לנושא זה.

במקרים של חוסר מסמכים, כגון: הגשת הדוח ללא טופסי 106, מילוי הדוח ונספחיו על גבי טפסים שאינם מתאימים לסוג הנישום או לשנת המס או גילוי ליקויים בדוח שלא ניתן לתקנם בשומה עצמית, יש לדרוש מהנישום או ממיצגו תיקון הדוח והמצאת המסמכים החסרים באמצעות טופס 2580 לנישום יחיד, או בטופס 2581 לחברה. המקור יישלח לנישום וההעתק יצורף לדוח הנישום ויישמר למעקב.

אם המסמכים לא יומצאו תוך 14 יום, יש לשדר את הדוח עם סעיף שומה "00" וקוד הנמקה 75. במקרים בהם המסמכים הומצאו יש לבטל את ההנמקה המעכבת.

במקרים בהם חסרים מסמכים מהותיים כגון מאזן, דוח רווח והפסד, דוח תיאום אינפלציוני, דוח התאמה, דוח כספי של חברה ללא חוות דעת רואה חשבון וכו', תשודר הנמקה 77. אם תוך 14 יום לא יומצאו מסמכים, יש לבטל שידור הדוח

עפ"י החלטת הרכז יש לבטל שידור דוח באמצעות שאילתא ISIF, וכן אישור הגשת דוח בהתאם לאמור בסעיף 131 (ו) לפקודה.

5.2.6 טופסי הדוח השנתי ליחיד

בדרך כלל, חייבים נישומים יחידים להגיש את הדוח השנתי ליחיד על גבי טופס 1301. נישום שאינו חייב בהגשת דוח או נישום שחייב בהגשת דוח, ובלבד שאינו בעל הכנסה מעסק, מני"ע ואינו בעל שליטה ולא היה לו רווח הון או שבח חייב בשנת המס, רשאי להגיש דוח על גבי טופס 0135.

דוח שנתי לנאמן בנאמנות יוגש בטופס 1327, אא"כ מדובר ביוצר לפי סעיף 75(ח) לפקודה או נהנה לפי סעיף 75(ז) לפקודה.

הוראות הניתוב והשידור חלות על שני הטפסים.

טופסי 0135 המוגשים כבקשות להחזרי מס, יטופלו בהתאם לנוהלי הטיפול בבקשות להחזר מס שפורסמו בהו"ב 9/2000 סעיף 3.

5.2.7 דוחות לשנים קודמות

טופסי הדוח השנתי עוברים שינויים ותיקונים מדי שנה בהתאם לשינויים בחקיקה ובפרשנות. כאשר ישנה פניה למודיעי/רשת או לחוליה לקבלת טפסים להגשת דוחות לשנים קודמות, יש להקפיד לצייד את הפונה בטופס המתאים לשנה בגינה מוגש הדוח.

5.2.8 ליקויים בדוחות של נישומים מיוצגים

דוחות של נישומים מיוצגים שאינם מלאים ולא צורפו אליהם כל המסמכים הדרושים, יוצאו מהסדר הארכות המרוכזות של מיצגם.

מקרים חריגים יש להפנות בכתב לסמנכ"ל בכיר לשומה וביקורת באמצעות פקיד השומה.

5.2.9 דוחות המופקים ע"י תוכנת מחשב

דוחות לשנת המס 2008 שהופקו ע"י תוכנות המחשב שלהלן, ניתנים להגשה במקום טופסי הדוח השנתי המקוריים:

א. "חיסולית" של חברת ט.מ.ל.

ב. "רמניהול" של חברת לירם.

ג. "ארדני" תוכנות עסקיות בע"מ.

ד. "גל-שי" של חברת א.פ.א.ש.

במקרים בהם הוגש הדוח על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב שאינה מצוינת לעיל (משמע הטופס לא אושר ע"י רשות המיסים), יש לראות בדוח כסתמי ולשדרו בסעיף שומה "00" עם קוד הנמקה 37.

5.2.10 אישורים מקוריים

מודגש בזאת כי ניכויים או זיכויים עבור תשלומים לביטוח חיים, ביטוח קצבת שאירים, קופת גמל, קרן השתלמות לעצמאים, הוצאות החזקת בן משפחה במוסד, וכדומה יוכרו בשלב הדוח רק על סמך אישורים מקוריים או העתקים עם חתימה וחותמת מקוריים. זיכוי תרומות יותר על סמך אישורים מקוריים בלבד. אישור מקורי ייחשב גם העתק עם אישור "נאמן למקור", לפי הנחיית היועץ המשפטי מיום 6/8/09.

5.2.11 זיכויים עבור תרומות

כאשר נתבעים זיכויים עבור תרומות בסכומים מהותיים, יש לבדוק אם למוסד הציבורי, מקבל התרומה, יש אישור בתוקף בשנת המס לגביה נתבע הזיכוי. הבדיקה תיעשה בשאילתא 002 תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המוסד הציבורי, שבה ניתן לראות אם קיים אישור ולאיוזו תקופה האישור ניתן. זיכוי תרומה יותר על סמך אישורים מקוריים בלבד, אולם אם נתבע זיכוי תרומות על סמך אישורים מקוריים בשלב תיאום המס שבוצע בפקיד השומה, אין לדרוש שוב המצאת מסמכים, אלא להסתמך על תיאום המס.

אם סה"כ התרומות עוברות את התקרה לזיכוי, הסכום שלא נוצל עובר לשלוש שנות המס הבאות, בהתאם לסעיף 46 לפקודה.

קיימים מקרים שיש שינוי בהכנסה החייבת (אם עקב שומה או עקב תיקון דוח) וזיכוי התרומות נוצל עקב הגדלת ההכנסה החייבת. במקביל עודף התרומות לפני השינוי בהכנסה עבר לשנים הבאות. במקרה זה יש לתקן את השדה בו נרשם סכום התרומה בהתאם. לעניין תרומות ראה הוראת ביצוע 3/2001 – נוהל בדיקות וכללים לקביעת התרת זיכוי תרומה.

5.2.12 אישור דוחות לאחר שומות 04 - סעיף שומה 17

דוחות שנתקבלו לאחר שנערכו שומות 04 יעברו ניתוב כמו יתר הדוחות. גם בדוחות של תיקים מסוג 9.6 ו-1.3 בשנה האחרונה החייבת בהגשה, שנתקבלו לאחר 04 יש לערוך ניתוב. יש לאשר את הדוחות הני"ל בשאילתא ISHR.

5.2.13 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים

בעת הטיפול בדוח המוגש לשנה בה קיים קוד אי רישום תקבול, או אי ניהול פנקסים (קודי ניהול ספרים: 1, 6 או 7), יש להפעיל במסגרת שידור הדוח את

הסנקציות המוטלות מכוח הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים. אם ניתן, רצוי לעשות זאת כבר בשלב שידור הדוח, בתיאום עם רכז החוליה.

5.3 העברת הדוחות לניתוב שלב ב

על נתב שלב א' להפנות את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות, מקרים חריגים, הנמקות מיוחדות, החזרי מס, ליקויים בניהול ספרים וכן למקרים המצריכים טיפול מיוחד או במקרה שמופיעה הודעה בשאילתא INTV שיש לבצע ניתוב שלב ב. לדוגמא: כאשר דוח של שנה קודמת לא נותב תופיע הערה (במסך נתונים קבועים).

יש להקפיד על שידור נכון של הכנסה פטורה לפי סעיף 59(5) שהופחתה ושל ההפסדים שקוּזְזו מהכנסות מעסק/משלח יד בלבד, וזאת על מנת לחשב את גובה המענק המגיע מחוק מס הכנסה שלילי.

6. הוראות כלליות והערות

6.1 שידור הנתונים

יש לתת תשומת לב מרובה והקפדה יתרה לשידור נכון של הנתונים מדוחות הנישומים וזאת על מנת למנוע את הצורך בתיקונים בתחומים אחרים כגון: קביעת מקדמות, קנסות, חיובי מס והחזרי מס לא נכונים.

חובה לשדר גם נתונים שאינם משמשים בחישוב המס כגון: רווח גולמי, הפסדים, הכנסות/רווחים פטורים, חשבון בנק ומחזור ללא מע"מ.

חובה לשדר השדות החדשים (משנת מס 2008) בחלק ז' לטופס 1301: הכנסה פטורה ממס לפי סעיף 9(5) שהופחתה מהכנסות מעסק/משלח יד בלבד (שדה 184/185) והפסדים שקוזזו כנגד הכנסות מעסק או משלח יד בלבד (שדה 186/187).

6.2 עריכת תיקונים בשומה עצמית (00)

ככלל, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית כגון: החלפת שדות בין בני הזוג שלא עפ"י הוראות סעיף 64 לפמ"ה, הוספת הכנסות משכר על סמך הנתונים משאילתא 432.

יוצאי דופן לכלל זה הם המקרים הבאים:

1. המקרים המפורטים בסעיף 145(א)(3) לפקודה, שבהם רשאי פקיד השומה תוך ששה חודשים מיום קבלת הדוח לתקן את השומה ויוסיפו לראותה כשומה עצמית. במקרים אלה יש לשדר את הדוח עם סמל הנמקה 56:

א. תיקון טעות חשבון שנפלה בדוח.

ב. יישום הוראות כל דין החלות על הנישום בהיותו חייב בניהול פנקסי חשבונות לשנת מס פלונית, או לחלק ממנה ולא ניהלם או שניהלם רק בחלק מהתקופה שבה היה חייב לנהלם, או לא ביסס את הדוח שלו על פנקסי החשבונות.

ג. יישום הוראות כל דין החלות על הנישום לאחר שנקבע בקביעה סופית כי פנקסיו אינם קבילים. לעניין זה, "קביעה סופית" קביעה שאין עוד עליה זכות ערר או ערעור.

2. במקרים שבהם צוין במפורש בהוראות כי מסמכים מסוימים מהווים תנאי לקבלת הטבה מסוימת והמסמכים לא צורפו, לא תינתן ההטבה שדרש הנישום בשומה העצמית. (לדוגמא: זיכוי עבור נטולי יכולת, ניכוי במקור, תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות, אישור ביצוע התכנית ממרכז ההשקעות מפעל מוטב וכד').

6.3 אי התאמה בין נתוני מרשמי מס הכנסה להצהרת הנישום

אם במרשמי מס הכנסה קיימים נתונים שונים מאלה המוצהרים ע"י הנישום, יש לברר עימו את הסיבות לחוסר ההתאמה (לדוגמא: מספר ילדים, מקום עבודה נוסף הכנסות ריבית, פיצויי מלחמה וכד') ולנהל מעקב אחר התשובות. לאחר קבלת התשובות יש לתקן את הדוחות במקרים המתאימים.

6.4 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דוח (04)

דוח המוגש לאחר שיצאה שומה 04, מהווה השגה על שומה זו. בעת שידור דוח שהוגש, כאשר במרשמי שעי"מ קיימת שומה 04, יש לשדר קוד 17 בשדה "סעיף השומה".

השומה ששודרה היא "שומה בהמתנה". כל עוד לא תאושר השומה בנייתוב שלב ב' באמצעות שאילתא ISHR, לא תישלח כל הודעה לנישום ולא יעודכנו נתוני השומה במערכים אחרים (חיוב המס, מקדמות, קנסות וכו').

שומה בהמתנה בסעיף שומה 17, שלא הייתה לגביה התייחסות בשאילתא ISHR (אישור או אי אישור), תאושר באופן אוטומטי 60 יום לאחר שידורה.

6.5 הטיפול בבקשות להחזרי מס (תיקי שכירים 9.1)

בטיפול בבקשות להחזרי מס בסוג תיק 9.1, יש לפעול עפ"י הוראת ביצוע 9/2003 סעיף 3.

הקליטה והטיפול של הבקשות יעשה ככלל בהתאם למועד הגשת הבקשה, כלומר **דוח שהוגש ראשון יטופל ראשון**. קיימים מקרים חריגים כגון בעיות בריאות, מצב סוציאלי מיוחד וסיבות אחרות שעל פי שיקול דעתו של פקיד השומה יש מקום לזרז את הטיפול בבקשה. במקרה שכזה יש לרשום בהערות לטופס הדוח את הסיבה המיוחדת לזרז הטיפול.

בסוג תיק זה ניתן לשדר נספחי רווח הון מניי"ע סחירים (סמל עסקה 60) ועסקאות שבח (סמל עסקה 50).

יודגש, כי בעת שמוגשים דוחות החזר למספר שנות מס וטרם נפתח השידור לשנת המס האחרונה, אין לעכב שידור הדוחות. כלומר, יש לשדר בהתאם לכללים את הדוחות לשנות המס הפתוחות לשידור.

דרישת דוחות לשנים שבהן לא הוגש דוח בתיקי 9.1

עם קבלת דוחות החזר מס בתיקי החזר (תיקי 9.1), יש ופקיד השומה דורש דוחות לשנות מס חסרות.

במקרים בהם לא נעשה תיאום מס או שברור כי לא נעשה תיאום מס נכון, ישקול פקיד השומה דרישת דוחות, כאשר פער המס לכאורה הוא לפחות 5,000 ₪ לשנה.

6.6 שידור על ידי מייצגים

הוראות לשידור דוחות לשנת המס 2008 ע"י מייצגים המחוברים ישירות לשע"מ, יפורסמו בקרוב בהוראת ביצוע מיוחדת לנושא זה.

7. זגשים בשידור דוחות יחידים וחברות:

7.1 מספר תיק

יש לשדר את הדוח לפי מספר התיק.
עקב שינוי בן הזוג הרשום לא משתנה מספר תיק הנישום. מספר התיק הוא מספר קבוע מאז פתיחתו ואינו משתנה עקב שינוי בן הזוג הרשום.

בעמוד מס' 1 של הדוח רושם הנישום את מספר התיק ומתחתיו את מספרי הזהות ופרטים מזהים של שני בני הזוג.

על גבי המדבקות שנשלחו לנישומים מופיעים מספר התיק, מספרי תעודות הזהות של שני בני הזוג ופרטים נוספים. "בן הזוג הרשום" המופיע על גבי המדבקה הוא בהתאם לנתון שהופיע במרשמי שע"מ במועד הפקת המדבקה.

בשאלתא ISUM, מספר זהות של "בן הזוג הרשום" מופיע בכותרת מצד שמאל וכן מופיע ציון של "בן זוג הרשום" ע"י ציון "רשום" ליד תאריך הלידה של הבעל או האישה, לפי העניין (בהתאם לנתונים הקיימים במחשב).

7.2 קליטת תאריך הגשת הדוח

בעת שידור הדוח יישתל תאריך הגשת הדוח שנקלט בשאלתא 1326 או 1240. ניתן לעדכן תאריך הגשה רק בשומות בסעיפים 01,00 ו-17.

7.3 תיקון דוח אחרי שידור - שדה 125

בשידור דוח שלא בפעם הראשונה, חובה לשדר בשדה זה:
קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. **לדוגמא:** הוגשו מסמכים נוספים, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.

קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. **לדוגמא:** תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום.

אם תיקון הדוח נעשה כתוצאה מקבלת החזר מיסי חוץ ייחשב הדבר כתיקון שבוצע ביוזמת הנישום (קוד 1).

בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין מי יזם את התיקון.

7.4 סוג חישוב

קוד 1 - חישוב נפרד, או קוד 6 "לנישום" בחברה משפחתית.
קוד 2 - חישוב מאוחד, או קוד 7 "לנישום" בחברה משפחתית.
קוד 3 - תושב חוץ, או קוד 8 "לנישום" בחברה משפחתית.

בשלב שידור הדוח סוג החישוב שישודר יהיה בהתאם להצהרת הנישום בחלק א' של הדוח.

במקרה שישודר קוד חישוב נפרד ובחישוב מאוחד החיוב במס נמוך יותר, ייערך חישוב מאוחד באופן אוטומטי, למעט מקרים בהם נדרש חישוב נפרד שדה 221 (לפי סעיף 66 ה).

בשידור שומה ליחיד אשר מספר הזיהוי הוא בעל קידומת "66" - נישום שאין לו תעודת זיהוי ישראלית, יש לשדר סוג חישוב של תושב חוץ (קוד 3 או 8).

אם הנישום עונה להגדרת "תושב ישראלי" עפ"י פקודת מס הכנסה, על אף היותו בעל מספר מזהה כאמור (66), יש לשדר סוג חישוב של תושב ישראל ובנוסף לשדר קוד 1 בשדה 138. לתשומת לבכם, במקרה בו לתושב חוץ נפתח תיק עפ"י מספר זהות ישראלי יש לשדר קוד 3 בסוג חישוב.

7.5 סמלי הנמקות לעיכוב החזרי מס והודעות לנישום

7.5.1 שידור הנמקה 75

עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדוח על מסמכים נאותים.

7.5.2 שידור הנמקה 77 או 37

עיכוב החזר מס עקב הגשת דוח סתמי (77).

עיכוב החזר מס במקרים בהם הוגש הדוח, על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב, שאינה מאושרת על ידי נציבות מס הכנסה (37).

7.5.3 שידור הנמקה 81

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות שנתיים.

7.5.4 שידור הנמקה 55

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות אחרים.

7.5.5 עיכוב אוטומטי של החזרי מס בעקבות אי הגשת הצהרת הון:

החזר מס של נישום שלא הגיש הצהרת הון, וחלף המועד להגשתה, יעוכב באופן אוטומטי. בהודעת השומה תודפס הודעה מתאימה. הטיפול במקרים אלה ייעשה במהלך ניתוב שלב ב'. מקרים אלה יסומנו במערכת התל"מ בסיבת עיכוב 108, יעוכב הניתן להסרה בשאילתא 446 במערכת התל"מ.

7.6 שידור פרטים על חשבון בנק

יש להקפיד על שידור פרטי חשבון הבנק להחזר כפי שמולאו ע"י הנישום. זאת, על מנת שהפרטים יהיו מעודכנים במחשב ויתרות זכות יוחזרו לחשבון הבנק המעודכן. בעת עדכון ראשוני ו/או בשינוי פרטי חשבון הבנק, יש לוודא שצורפה אסמכתא מתאימה.

בעת קליטת בקשה להחזר מס במחשב שע"מ יש לוודא כי:

- א. לבקשה צורף העתק המחאה מחשבון הבנק של הנישום
- ב. שם הלקוח הזכאי להחזר תואם את שם בעל החשבון שמולא בדוח.
- ג. בשדות 277 ו-278 שודרו נתוני מספר חשבון הבנק המתנהל על שמו של הנישום (על פי נתוני המחאה) הזכאי להחזר המס.

7.7 סכום הליקויים שהנישום הסכים לתקנם - שדה 098

במקרים בהם התגלו ליקויים בדוח שאינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3) והנישום הסכים לתקנם, יש לבקש מהנישום או מיצגו את הסכמתו בכתב. במקרים שהתיקון נעשה בתיאום טלפוני, יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדוח.

7.8 סכום הליקויים שהנישום לא הסכים לתקנם - שדה 090

יירשם סכום הליקויים שהתגלו בעת הניתוב עפ"י הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים, אשר אינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3), ואשר הנישום לא הסכים לתקנם בשלב השומה העצמית.

7.9 הארכת תקופת השומה

ניתן להאריך את תקופת עריכת השומה בשלב א' ובשלב ב' בשנה נוספת מעבר לתקופה הקבועה בסעיפים 145 ו-152 לפקודה. הארכה כאמור טעונה אישור מנהל רשות המיסים. לביצוע הארכת התקופה יש לפנות למחלקה המקצועית. הארכת התקופה מתבצעת בשאלתא ISGA.

8. אחריות

פקידי השומה, סגניהם ורכזי החוליות אחראים לביצוע הוראה זו.

ב ב ר כ ה

רשות המסים בישראל

נספח מספר 1

סכומים מעודכנים לשנת המס 2008

1. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2008 – 2,268 ש"ח.
2. שדה 109 - הכנסות פטורות ממס לפי סעיף 9(5)
תקרת הפטור להכנסה מיגיעה אישית: ₪ 522,000
תקרת הפטור להכנסה שאינה מיגיעה אישית: ₪ 62,640
תקרת הפטור להכנסה מריבית (נזקי גוף בלבד): ₪ 223,200
אם עלתה ההכנסה על תקרת הפטור כאמור, יש לשדר העודף בשדה ההכנסה הרלוונטי.
3. תקרות הכנסה פטורות
 - א. תקרות פיצויים פטורים ממס לפי סעיף 9(א7) לשנת עבודה מזכה:
בעת פרישה: ₪ 10,500 במקרה מוות: ₪ 21,010
אם עלה סך המענק על הסכום הפטור שחושב, יש לשדר העודף כדלקמן:
מענק פרישה החייב במס (שנתקבל השנה) בשדה 272/258. מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפמ"ה ישודרו בשדה 372/358. מענק מוות החייב במס בשדה 061.
 - ב. תקרת הסכום הפטור מקצבה עפ"י סעיף 9א היא ₪ 30,240 (המהווה 35% מתקרת "הקצבה המזכה" בסך 86,400 ₪).
תקרת הפטור לגבי קצבה המשולמת שלא עפ"י חוק או הסכם קיבוצי הינה ₪ 30,240, או 101 ש"ח לחודש כפול מספר חודשי העבודה, הנמוך שבהם.
הפטור מגיע למי שהגיע ל"גיל פרישה" לפי סעיף 9א לפקודה. אם שולמה קצבה לחלק מהשנה, יש להתיר פטור חלקי בהתאם.
את הקצבה החייבת במס יש לשדר בשדה 272/258.
 - ג. תקרת הסכומים הפטורים עפ"י חוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), התש"ן – 1990:
ינואר-דצמבר ₪ 4,320
אם ההכנסה משכר דירה עלתה על סכום הפטור (שפורט לעיל), הפטור יינתן להכנסה בגובה "התקרה המתואמת".
את יתרת ההכנסה יש לשדר בשדה 059. ראה הנחיות מפורטות בהו"ב 9/2000 עמ' 21.
4. שדה 222 - שכ"ד חייב ב- 10% מס. אין הגבלת תקרה החל מ- 1/1/2003.
5. שכר משמרות בתעשייה - סכום הזיכוי המרבי
₪ 9,600 לשנה
ניתן זיכוי רק על אותו חלק משכר המשמרות, אשר לאחר צירופו למשכורת אינו עולה על ₪ 109,200 לשנה

	6. ניכוי ליחיד ולעמית יחיד :
₪ 88,800	הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה בלבד
₪ 126,000	הכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה
₪ 4,440	ניכוי מרבי 5% מהכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה
₪ 8,820	ניכוי מרבי 7% מהכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה
	ניכוי לעמית מוטב :
₪ 13,977	תשלום לקופ"ג לקצבה שלא יפחת מסך (16% מהשמי"ב)
₪ 9,900	ניכוי מרבי 11% ברובד ראשון
₪ 6,300	ניכוי מרבי 7% ברובד שני
₪ 3,600	ניכוי מרבי 4% נוסף ברובד שני
₪ 1,728	סכום החיסכון המזערי ללא הגבלה של 5% מההכנסה-סעיף 45א(ד)
	7. תרומות למוסדות ציבור המזכות בזיכוי -
₪ 400	סכום מזערי
₪ 4,208,000	סכום מרבי
	8. תקרת הכנסה חייבת לנטול יכולת -
₪ 144,000 לשנה	ליחיד
₪ 230,000 לשנה	לזוג
	9. תקרות הכנסה להנחות בישובים :
	פירוט הישובים בחוברת דע זכויותיך או בלוח ניכויים.
₪ 136,680 לשנה	קוד תקרה 1
₪ 205,080 לשנה	קוד תקרה 2 (13%, 25%)
₪ 136,680 לשנה	קוד תקרה 5 לאנשי כוחות הביטחון

בשאלתא INIK, מוצגים סכומים של תקרות הכנסה, נקודות זיכוי וסכומים מתואמים נוספים.

נספח מספר 2

שדות שנוספו בדוח של יחיד

דיבידנד ורווח ממניות הניתנות לפדיון (החלק החייב בשיעור זה) - מס בשיעור 20%.	-	341,241,141
הכנסה פטורה ממס לפי סעיף 9(5) שהופחתה מהכנסות מעסק/משלח יד בלבד.	-	185,184
הפסדים שקוזזו כנגד הכנסות מעסק או משלח יד בלבד.	-	187,186
לביטוח קיצבת שאירים.	-	240,140
הוצאות טיפול בילדים (בעקבות פס"ד ורד פרי בעליון הורד השדה במהלך השנה)	-	266

נספח ד (הכנסות מחו"ל):

מדיבידנד- מס בשיעור 20% (הסכום צורף להכנסות בשדות 341,241,141 בטופס 1301).	-	462
מסי חוץ ששלמו בשל הכנסה מדיבידנד - מס בשיעור 20%.	-	431

שדות שבוטלו בדוח של יחיד

הכנסה חריגה מקרנות השקעה במקרקעין-מס בשיעור של 70% (השדה הורד מהטופס אך עדיין קיים לצורך שידור השומה).	-	229
ניכוי בשל אינפלציה מועבר עפ"י חוק התאומים.	-	095
לקופות גמל לתגמולים כעמית עצמאי.	-	084,031
לקופות גמל לקצבה כעמית עצמאי.	-	080,035
זכאי לקצבה על פי דין או חוזה.	-	247,246
לקופות גמל כ"עמית שכיר".	-	087,047
אדם שחזר למעגל העבודה.	-	122,121

שדות ששנוו בדוח של יחיד

לקופות גמל לקצבה כ"עמית עצמאי".	-	180,135
הכנסה בשיעור מס מוגבל ל- 35% מיקומו של השדה עבר לשימוש המשרד.	-	065
נוסף שנת סיום לימודים.	-	182,181

שדות שנוספו בדוח חברה

נוסף קוד 3 - קבלן משנה	-	102
------------------------	---	-----

שדות שבוטלו בדוח של חברה

"הפרש ריבית" בשיעור של 40% (לפי סעיף 3(י) לפקודה).	-	123
חוק התאומים - לפי פרק ב' או שהחוק לא חל.	-	019
ניכוי בשל אינפלציה.	-	002